

SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	33.014.394	(5.307.315)	13.482.151	14.393.967	8.326.129
DURDURULAN FAALİYETLER					
Durdurulan faaliyetler dönem karı/zararı	-	-	-	-	-
DÖNEM KARI/ZARARI	33.014.394	(5.307.315)	13.482.151	14.393.967	8.326.129
Pay başına kazanç	492,75	(79,21)	0,5393	0,5758	0,3330
DİĞER KAPSAMLI GELİRLER TABLOSU					
DÖNEM KARI/ZARARI	33.014.394	(5.307.315)	13.482.151	14.393.967	8.326.129
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar					
- MDV Yeniden Değerleme Artış/Azalışları	57.365.504	-	-	-	-
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları	(12.725)	(45.534)	(44.758)	(24.410)	-
- Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelirlere İlişkin Vergiler	(7.835.548)	10.017	9.847	5.370	-
- Ertelenmiş Vergi Gelir Gideri	(7.835.548)	10.017	9.847	5.370	-
DİĞER KAPSAMLI GELİR (VERGİ SONRASI)	49.517.231	(35.517)	(34.911)	(19.040)	-
TOPLAM KAPSAMLI GELİR	82.531.625	(5.342.832)	13.447.240	14.374.927	8.326.129

Yatırımcı, yatırım kararını vermeden önce ihraççının finansal durum ve faaliyet sonuçlarına ilişkin ayrıntılı bilgilerin yer aldığı işbu izahnamenin 10 ve 23 no'lu bölümlerini de dikkate almalıdır.

İşbu izahnamede sunulan finansal bilgiler Şirket'in 30.09.2020, 31.12.2019, 31.12.2018 ve 31.12.2017 tarihlerinde sona eren dönemlere ilişkin bağımsız denetimden geçmiş finansal tablolarından alınmıştır.

5. RİSK FAKTÖRLERİ

5.1. İhraççıya ve faaliyetlerine ilişkin riskler:

İhraççı, sağlık sektöründe faaliyet göstermektedir. Devlet politikalarında meydana gelebilecek değişiklikler ve yeni yapılanmalar sektörün büyümesi üzerinde risk oluşturabilmektedir.

İhraççının ulaşmaya çalıştığı hedefleri yakalaması ve sektördeki mevcut durumunu koruması Şirket'in faaliyet gösterdiği sektörün özelliği itibariyle üst düzey yönetimin deneyim ve uzmanlığına bağlıdır.

Türk İlaç'ın faaliyet gösterdiği biyoteknoloji alanı, yüksek Ar-Ge faaliyetlerine dayanmaktadır. Ar-Ge yatırımları yüksek maliyetli ve uzun süreli süreç gerektirmektedir. Bu

ÖYK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
 Akazade Mh. Kartalburgaz Cd. Yıldırım Park Sit. 38
 Blok Apt. No:7C Kat:18 Sarıyer-İST. Tel:0212 319 13 00
 Fax:0212 319 15 99 Mersis No:0649 0039 6040 0039
 Büyükdere Sok. No: 649 003 9604

TÜRK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
 31. Etme Mah. Etiler 2. Cad. 5. Kat Kat:5/100000
 Tel: (0312) 802 22 22 Fax: (0312) 244 23 06 TR 06750
 Tic. Sic. No: 257 - Mersis No: 0679004404000012
 Fiyatı 30 Ocak 2021 16:29:04
 www.turkilaclari.com.tr - info@turkilaclari.com.tr

alandaki faaliyetlerin sonuçlarını tahmin etmek kolay değildir. Rakip şirketlerin sektöre getireceği yeni teknolojiler, geliştirilen faaliyetin önüne geçebilir.

Biyoteknoloji alanında faaliyet gösteren firmaların hepsinin çok ciddi büyüklüklerde Ar-Ge yatırımları yapması gerekmektedir. Daha sonrasında da ciddi miktarlarda pazarlama ve satış giderlerine katlanması gerekebilmektedir. Bu durum ihraççıya önemli maliyetler açabilir ve karlılığı olumsuz etkileyebilir.

Medikal bölümden yapılan satışın büyük bir kısmı kamu sektörüne gerçekleştirilmektedir. Devletin satın alma politikalarında yapılacak değişiklik ihraççının bu alandaki faaliyetlerini etkileyebilir.

Medikal bölüm satışlarının büyük kısmı Kamu İhale Kanunu'na tabi olup, satışlar ihale usulü ile yapılmaktadır. Bu durum yapılan bütçe ön görülerini olumsuz etkileyebilir.

İhraççının yaptığı Ar-Ge çalışmaları açısından gizlilik mutlak koşuldur. Çalışanların kendi istekleri ile işi bırakmaları ya da rakip firmaya transfer olma riski bulunmaktadır. Böyle bir durum projenin yarıda kalma veya deşifre olma riski oluşturmaktadır.

Reel ekonomide ve finans piyasalarında yaşanabilecek öngörülemez gelişmelerin İhraççı faaliyetleri üzerinde yansımaları olabilir.

Şirket, T.C. Sağlık Bakanlığı ile 56 milyon doz difteri tetanos yetişkin tip aşı üretimi için yedi yıla yaygın uzun dönem alım garantili bir ihale sözleşmesi imzalanmıştır. T.C Sağlık Bakanlığı yerli aşı imalat ruhsatı 04.07.2020 tarihinde alınmış olup okul aşuları arasında yer alan difteri tetanoz (TD) aşısı üretimine başlanarak "Erişkin Tip Difteri Tetanoz Aşısı Alımı Projesi" nin tüm aşamalarını başarı ile hayata geçirilmiştir. 2022 yılında ihale sözleşmesinin sona ermesi ile birlikte Şirket yurtiçinde ve yurtdışında müşteri bulamayabilir ve satış gelirlerinde azalma meydana gelebilir. Aynı riskler ihale yolu ile alınan serum satışlarının 2022 yılında sona ermesinin ardından yeni girilecek ihalelerde de söz konusu olabilir.

5.2. İhraççının içinde bulunduğu sektöre ilişkin riskler:

Türkiye'de ve dünyada büyük bir pazar hacmine sahip olan bu sektörde rekabet en üst seviyededir. Sektörün bu nedenle fiyat elastikiyeti çok yüksektir. Maliyetlerin azaltılması amacıyla artan üretimin talebe dönüştürülememesi halinde stokların şişmesine ve ürünlerin kullanım süresinin geçerek fire haline gelmesine neden olabilir.

Medikal ürünler sağlık sektörüne hitap ettiğinden kalite sektörde önem arz etmektedir. Tüm sterilizasyon şartlarının sağlanmasına karşılık insan eli ile yapılan medikal ürünlerde kontaminasyon riski ile karşı karşıya kalılabilmektedir. Ürünlerin çok sık kontaminasyona uğraması müşteride güven duygusunu azaltmakta ve müşterinin kaybedilmesine neden olabilmektedir. Ayrıca, kontaminasyon oranında artış ihraççının marka değerine olumsuz etkileyebilir.

İhraççı, GMP standartlarına göre dizayn edilmiş temiz alanlara sahiptir. Sektörde üretim standartlarına yönelik yapısal ve kalite sistemindeki değişiklikler ihraççının üretimi üzerinde ek maliyetlere yol açabilir.

5.3. İhraç edilecek paylara ilişkin riskler:

Halka arzın ardından, Halka Arz Edilen Paylar için bir piyasa oluşacağını veya bu tür bir piyasa oluştuğu takdirde, bunun süreklilik göstereceğinin garantisi yoktur. Buna ek olarak, Halka Arz Edilen Paylara ilişkin herhangi bir piyasanın likiditesi, Halka Arz Edilen Payların sahiplerinin sayısına, Halka Arz Edilen Paylarda bir piyasa oluşturulmasında rol alan aracı kurumların menfaatlerine ve diğer faktörlere bağlı olacaktır. Halka Arz Edilen Paylara ilişkin aktif bir işlem piyasası oluşmayabilir veya bu piyasa sürdürülebilir olmayabilir; bu

durum da yatırımcıların halka arz kapsamında satın aldıkları Halka Arz Edilen Payların alım satımını olumsuz yönde etkileyebilir. Halka Arz Edilen Paylara ilişkin piyasanın sınırlı olması, Halka Arz Edilen Payları elinde bulunduranların bu payları arzu ettikleri miktarda, fiyatta ve zamanda satma kabiliyetini olumsuz yönde etkileyebilir ve Halka Arz Edilen Payların işlem gördüğü fiyatın değişkenliğini artırabilir.

Halka arz fiyatı, Halka Arz Edilen Payların işlem göreceği piyasadaki fiyatına veya gelecekteki performansına ilişkin bir gösterge olmayabilir. Şirket'in operasyonel sonuçlarındaki dalgalanmalar veya analistlerin veya yatırımcıların beklentilerinin karşılanamaması; Halka Arz Edilen Payların fiyatının düşmesine neden olabilir ve yatırımcılar, halka arz kapsamında satın aldıkları Halka Arz Edilen Payları, halka arz fiyatından veya daha yüksek bir fiyattan satamayabilirler veya hiç satamayabilirler. Bunun sonucunda, halka arz kapsamında Halka Arz Edilen Payları satın alan yatırımcılar, Halka Arz Edilen Paylardaki yatırımlarının tamamını veya bir kısmını kaybedebilirler.

Halka arza yönelik toplam talebin satışa sunulan paylardan az olması durumunda, halka arz ertelenebilir veya halka arz boyutu küçültülebilir. Bu durum Şirket'in paylarının borsada işlem görmeye başladıktan sonraki fiyatını olumsuz yönde etkileyebilir.

Türkiye'deki halka açık şirketler pay sahiplerinin vereceği karara bağlı olarak nakit ve/veya bedelsiz pay olarak kâr payı dağıtabilmekte veya dağıtılabılır kâr payını şirket bünyesinde bırakabilmektedir. Söz konusu dağıtılabılır kâr payının hesaplanmasında kullanılan meblağlar ve formüller SPK tarafından değiştirilebilir.

Yapılacak olan herhangi bir kâr payı ödemesinin tutarı ve şekli aşağıdakiler de dâhil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere yeterli seviyede kar elde edilmesi, dağıtılabılır kar ve yedeklerin tutarı, Şirket'in nakit akışı ve borçluluk düzeyi gibi birçok etkene bağlıdır. Şirket'in, gelecekte kâr payı ödeme kabiliyeti değişkenlik gösterebilir ve sınırlı olabilir.

5.4. Diğer riskler:

Savaş, doğal afet, salgın, ekonomik kriz olağanüstü durumların gerçekleşmesi halinde faaliyetler kesintiye uğrayabilecek ve bu durum Şirketi olumsuz etkileyebilecektir.

6. İHRAÇÇI HAKKINDA BİLGİLER

6.1. İhraççı hakkında genel bilgi:

6.1.1. İhraççının ticaret unvanı ve işletme adı:

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

6.1.2. İhraççının kayıtlı olduğu ticaret sicili ve sicil numarası:

Tablo 3: Türk İlaç Ticaret Sicil Bilgileri

Ticaret siciline tescil edilen merkez adresi	: Büğdüz Mahallesi Enverpaşa Cad. No:8 Akyurt / ANKARA
Bağlı bulunulan ticaret sicil müdürlüğü	: Ankara Ticaret Sicil Müdürlüğü
Ticaret sicil numarası	: 837 - Akyurt

GYAK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Gazipaşa Mh. Yemerkurgaz Cd. Vcdiye Anadol Park İn. 7B
Blok A Kat. No: K Kar:18 Seriyyer-İST Kat:0212 319 11 00
F:0212 319 05 99 Mersis No:0649 0039 6040 0034
Büyükd. Mükellefler V.D. 649 003 9604

TÜRK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
Büğdüz Mah. Enverpaşa Cad. No:8 Akyurt/ANKARA
Tic Sicil No: 837 - Akyurt / Ankara / Mersis No: 0649003960400034
Vergi Dairesi No: 0649003960400034
www.turkilac.com.tr - info@turkilac.com.tr

18 Şubat 2021

[Handwritten Signature]

6.1.3. İhraççının kuruluş tarihi ve süresiz değilse, öngörülen süresi:

04.12.2012 tarihinde tescil edilmiş ve süresiz olarak kurulmuştur.

6.1.4. İhraççının hukuki statüsü, tabi olduğu mevzuat, ihraççının kurulduğu ülke, kayıtlı merkezinin ve fiili yönetim merkezinin adresi, internet adresi ve telefon ve fax numaraları:

Tablo 4: Turk İlaç Şirket Bilgileri

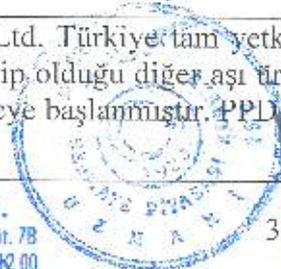
Hukuki statüsü	:	Anonim Şirket
Tabi olduğu mevzuat	:	T.C. Kanunları
Kurulduğu ülke	:	Türkiye
Merkez adresi	:	Bügdüz Mahallesi Enverpaşa Cad. No:8 Akyurt / ANKARA
İnternet adresi	:	www.turkilac.com.tr
Telefon	:	+90 (312) 837 67 67
Faks	:	+90 (312) 844 21 06
E-posta Adresi	:	info@turkilac.com.tr

6.1.5. İhraççı faaliyetlerinin gelişiminde önemli olaylar:

Tablo 5: Turk İlaç Tarihçesi

Tarih	Gelişme
2012	Turk İlaç ve Serum Sanayi A.Ş., 04.12.2012 yılında Ankara- Akyurt Bölgesinde, tamamı yerli 50.000 TL sermaye ile kurulmuştur.
2013	Aşı, serum, katı ve likit form tıbbi beşeri ilaç üretimi konusunda yatırımlara başlanmıştır.
2015	56 milyon doz difteri tetanos yetişkin tip aşı üretimi için T.C. Sağlık Bakanlığı ile yedi yıla yaygın uzun dönem alım garantili bir ihale sözleşmesi imzalanmıştır. Böylece, "Erişkin Tip Difteri Tetanoz Aşısı Alımı Projesi" kapsamında, yetişkin tip difteri tetanos aşısı tedarik ve teknoloji transferi yolu ile üretim yatırım çalışmalarına başlanmıştır.
2015	Dünya Sağlık Örgütü 978 numaralı Teknik Raporu'nda belirtilen koşullar doğrultusunda onaylanmış aşı üreticilerinden LG Chem Ltd.'in Türkiye'de tam yetkili temsilcilikleri yürütülmeye başlanmıştır.
2015	LG Chem Distribütörlük anlaşması ile birlikte Sağlık Bakanlığı Bağışıklama Programı içerisinde yer alan Hepatit B aşısı ihalelerine iştirak sağlanmaya başlanmıştır. Hepatit B aşısı için tedarikçi konumuna gelmiştir.
2015	Dünya Sağlık Örgütü 978 numaralı Teknik Raporu'nda belirtilen koşullar doğrultusunda onaylanmış aşı üreticilerinden BB-NCIPD Ltd.'in Türkiye'de tam yetkili temsilcilikleri yürütülmeye başlanmıştır.
2015	BB-NCIPD Ltd. Türkiye tam yetkili temsilciliği ile birlikte, BB-NCIPD'nin ruhsatına sahip olduğu diğer aşı ürünleri BCG, DT pediatrik, PPD ihalelerine iştirak edilmeye başlanmıştır. PPD test tüberkülin için tek tedarikçi konumuna gelmiştir.

CVYAK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Arazaga Mh. Keleşburgaz Cd. Vadi İstanbul Park Sit. 7B
Mok. Apt. No:70 Kat:18 Sarıyer-İST. T. 0212 315 42 00
Fax: 0212 315 99 Mersis No:0649 0039 0040 0034
Büyükd. Mükellefler V.D. 649 003 9604

TURK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
Bügdüz Mahallesi Enverpaşa Cad. No:8 Akyurt/ANKARA
Tel: 0312 837 67 67 Fax: 0312 844 21 06 TR 06750
Tic. Sic. No: 2807 - Şişli Mh. No: 5/157903440990002
Tic. Sic. No: 275 064 4045
www.turkilac.com.tr - info@turkilac.com.tr

2016	CALGEVAX BCG liyofilize toz içeren ve intravezikal uygulama yöntemi ile mesane kanseri tedavisinde endike ampul ürünümüz için ruhsat alındı.
2016	T.C. Sağlık Bakanlığı Üretim Tesisi İyi İmalat Uygulamaları Sertifikası (GMP) belgesi alınmıştır.
2016	Hong Kong menşeli Hugh Source International Ltd. (LLanzou BioTechnique Development Co.) botox üreticisi firma ile ruhsatlandırma çalışmalarının başlatılması için ürünün Türkiye tek yetkili temsilcisi olarak anlaşma imzalandı. Söz konusu ürün Botulinum Toxin Type A Biyolojik etkin maddesini içermektedir.
2016	Daha önce 3500 lt/saat kapasiteli olan serum üretim kapasitesi 10.000 lt/saat kapasitesine yükseltilmiştir.
2017	Üretimini yapmakta olduğu serum ürünleri için diğer devam eden ruhsatlandırma süreçleri tamamlanmıştır.
2017	Ar-Ge çalışmaları tamamlanan 9 adet ampul ürünü için ruhsat müracaatları tamamlanmıştır.
2017	PPD ithal ruhsatı alınmıştır.
2017	Aşı üretimi ile ilgili olarak teknoloji transferinin birinci basamağı olan formülasyon ve dolum için tesis ve donanım yatırımı tamamlanmıştır.
2017-2019	Tesis hazırlıkları devam ederken Ar-Ge Laboratuvarlarında, aşı hücre bankası çalışmalarına eş zamanlı olarak başlanmıştır.
2018	Tıbbi cihaz kapsamında yer alan diyaliz hastalarının tedavisinde kullanılan diyaliz solüsyonu üretim tesis yatırımı yapılmıştır.
2018	Hemodiyaliz ürünlerinin ruhsatlandırma süreci tamamlanmıştır.
2019	Tıbbi cihaz kapsamında yer alan yoğun bakım ünitelerinde kullanılmakta olan ve ülkemizde yerli imalatı bulunmayan hemofiltrasyon solüsyonu için üretim tesis yatırımı tamamlanmıştır.
2019	Hemofiltrasyon ürünleri için ruhsatlandırma süreci tamamlanmıştır. Türkiye’de başka yerli üretici bulunmamaktadır.
2019	Devam eden aşı üretimleri için gereklilik olan seri serbest bırakma kontrollerinin yapılabilmesi için gerekli olan hayvan laboratuvarı kurulumu tamamlanmıştır.
2019	Hücre kültürü üretimi tamamlanmıştır. Antijenden başlayan aşı üretimine ilişkin tesis kurulumu, donanım, ana ve yardımcı unsurlar hazır edilmiştir.
2019	Hücre kültürü üretimi ve biyolojik ürünler üretimini de kapsayan yeni GMP belgesi alınmıştır.
2019	Üretim kalite süreçlerinin uluslararası standartlarda izlenebilirliği ilkesi kapsamında Döküman Yönetimi, Değişiklik Control Yönetimi, Sapma Yönetimi ve Limit Dışı Durum Yönetimini takip eden Qmex yazılım yatırımı yapılarak sistem aktif kullanıma açılmıştır.
2019	Laboratuvar analiz süreçlerinin uluslararası standartlarla uyumluluk ilkesine istinaden Empower ve LABX sistem yatırımları tamamlanarak uygulamaya

GYAK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Ayazoğlu Mh. Kemerburgaz Co. Anadolu Bulvarı Kat: 7B
Blok: Kat: No: 7 Kat: 18 Sarıyer-İST. Tel: 0212 319 12 00
Fax: 0212 305 99 Mersis No: 0649 0039 6040 0034
Etiler Mükellefler V.D. 649 003 9604

TURKILAC VE SERUM SAGAYI A.Ş.
Büyükdere Caddesi Kat: 10 Beşiktaş-İSTANBUL
Tel: 0212 337 67 67 Fax: 0212 337 67 67
Tic. Sic. No: 287 Mersis No: 340601000000012
Pazarlama ve İletişim: 0212 337 67 67
www.turkilac.com.tr - info@turkilac.com.tr

(Handwritten signature)

	geçilmiştir.
2019	Tetadif ilk yerli aşı imal ruhsatı alınmıştır.
2020	Aşı üretimini de kapsam içine alan GMP belgesini alarak, "Erişkin Tip Difteri Tetanoz Aşısı Alımı Projesi" nin tüm aşamalarını başarı ile hayata geçirmiştir.
2020	T.C Sağlık Bakanlığı yerli aşı imalat ruhsatı 04.07.2020 tarihinde alınmış olup okul aşuları arasında yer alan difteri tetanoz (TD) aşısı üretimine başlanmıştır.
2020	Ar-Ge çalışmaları tamamlanan 6 adet ampul ürünü için ruhsat müracaatları tamamlanmıştır.
2020	Tüm dünyayı yakından ilgilendiren corona virüsü ile ilgili çalışmalar yürütmekte olan dünyadaki Ar-Ge ve üreticilerle COVID aşısının Türkiye'de üretilebilmesi gayesi ile görüşmeler başlatılmıştır.

6.1.6. Depo sertifikasını ihraç eden hakkındaki bilgiler

Yoktur.

6.2. Yatırımlar:

6.2.1. İzahnamede yer alması gereken finansal tablo dönemleri itibariyle ihraçının önemli yatırımları ve bu yatırımların finansman şekilleri hakkında bilgi:

Şirketin dönemler itibari ile yatırım harcamalarının detayı aşağıdaki gibidir:

Tablo 6: Duran Varlık Yatırımları

	30.09.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Arsa ve Araziler	4.685.187	4.132.875	4.132.875	4.132.875
Binalar	65.747.813	23.200.182	23.697.532	24.194.882
Makine Tesis ve Cihazlar	63.981.641	44.062.421	32.460.006	22.214.944
Taşıtlar	482.967	581.475	481.700	726.050
Demirbaşlar	4.088.865	3.790.411	1.387.493	1.295.233
Özel Maliyetler	87.568	97.852	111.552	14.148
Yapılmakta Olan Yatırımlar	35.135.194	34.049.880	29.628.614	27.682.914
İlhaklar	924.794	619.033	185.430	286.515
Toplam	175.134.029	110.534.129	92.085.202	80.547.561
Aktif Toplamı	366.216.447	267.120.040	263.243.947	189.853.064
Aktif içindeki payı	48%	41%	35%	42%

Şirket yatırım harcamalarının büyük bir kısmını üretim kapasitesi için yapmıştır.

BYAK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Aydıncık Mh. Kemalburgaz Cd. Vadi İstanbul Park Sit. 7B
Etiler/Beşiktaş/İstanbul/34398/34398
Tic. Sic. No: 270999 Mersis No: 0849 0039 8040 0004
Büyükdere/Beşiktaş/İstanbul/34398/34398

TURKLAÇ VE SERMAYE SANAYİ A.Ş.
Büyükdere/Beşiktaş/İstanbul/34398/34398
Tic. Sic. No: 837-616797 Mersis No: 0849 0039 8040 0004
www.turkclac.com.tr - www.sermaye.com.tr

Tablo 7:Kapasite Yatırımları

	30.09.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Arsa ve Araziler	4.685.187	4.132.875	4.132.875	4.132.875
Binalar	65.747.813	23.200.182	23.697.532	24.194.882
Makine Tesis ve Cihazlar	63.981.641	44.062.421	32.460.006	22.214.944
Yapılmakta Olan Yatırımlar	35.135.194	34.049.880	29.628.614	27.682.914
Toplam	169.549.835	105.445.358	89.919.027	78.225.615

Şirket yatırım harcamalarını banka kredileri ve faaliyetleri sonucu elde ettiği nakit ile yapmaktadır.

İhraççının önemli yatırım alanları ve bu alanlarda ortak ve/veya bağımsız haldeki sistem komponentleri aşağıda açıklanmıştır:

Şirketin ana faaliyet alanı içerisinde yer alan tesislerde; sıvı, tablet, ampül, serum, diyaliz ve hemodiyaliz solüsyonlarının seri üretimleri gerçekleştirilmektedir. Üç ayrı nizamdaki tesislerde kullanılan üretim makine ve ekipmanları için ortak bir teknik altyapı kurulmuştur.

- *Deiyonize Su Arıtma Sistemleri*

Ham su ve/veya şebeke suyunu sırasıyla saf su, deiyonize su (PW) ve damara enjekte edilebilir su (WFI) haline getiren karmaşık ve üç aşamalı iki ayrı sistem mevcut olup günlük su arıtma kapasitesi 300 ton'dur.

Sistem GMP'ye uygun olarak Avrupa ve Amerikan Farmakopelerinde belirtilen spesifikasyonlara uygun PW ve WFI su üretimlerini yapabilmekte, kesintisiz bir loop ile sürekli sirkülasyonu sağlanarak su kalitesinde stabilite sağlanmaktadır.

- *Basınçlı Hava Sistemleri*

Fabrikaların basınçlı hava ihtiyacını karşılamak üzere 8 bar basınçta, saatte 72.000 metreküp hava kompresyon ve kurutma üniteleri mevcut olup, makine donanım ihtiyacına göre 0.5 bar ile 8 bar basınçta sıkıştırılmış kuru hava sağlanmaktadır.

- *Soğutma Sistemleri*

Mevcut makine parkı ve temiz hava iklimlendirme sistemlerinin ihtiyacı olan ve tanımlanmış sıcaklıklarda su temini sağlayan 7°C-12°C sıcaklıkta chiller suyu, 20°C derecede soğutma suyu ihtiyaçlarını karşılamak üzere 950.000 kW/h gücünde chiller sistemleri ve 400 kW gücünde soğutma kulesi üniteleri mevcuttur.

- *Kızgın buhar*

Steril serum ve ampul üretiminde kullanılan ısı sterilizasyon tünellerinde kullanılmak üzere 167 °C sıcaklıkta 8.5 bar basınçta kızgın buhar üreten buhar jeneratör grupları ile buhar kazanları mevcut olup toplam kapasite saatte 16 tondur.

- *Saf Buhar,*

Steril ve aseptik üretim hatları ve hazırlık solüsyon tanklarının buhar ile sterilizasyonu için iki ayrı saf buhar jeneratörü mevcut olup, sistem saatte 750 kg saf buhar üretmektedir.

ÖYAK YATIRIM
MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Aydınlar Mh. Kemalburgaz Cd. Yıldırımhanlı Park Sit. 78
Blok A/1. Kat: No:7C Kat:18 Sarıyer-İST. Tel:0212 519 11 00
Fax:0212 519 99 99 Mersis No:0649 0039 6040 0034
Büyük Mükellefler V.D. 649 003 9604

TÜRK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
Büyükdere Mah. Akmerkez Kat: 5 Etiler/Beşiktaş/İSTANBUL
Tel: 0212 25 40 00 Fax: 0212 21 44 21 03 Tlx: 08 75
Tic. Sic. No: 27 - Kayıt No: 150 08 7015 0000 002
Nispetiye/Galatasaray 875 016 4045
www.turkilac.com.tr - info@turkilac.com.tr

18 Şubat 2021

Uygulamaları (GMP) kurallarına uygun olarak tasarlanmış ve tüm üretim ekipmanlarının seçimi uluslararası normlar esas alınarak yapılmıştır.

Türkiye'ye daha önce ithal edilen, ancak son dönemlerde yüksek hacimli sıvı olması sebebi ile iç pazarda bulunamayan yoğun bakım tedavisinde kritik hemofiltrasyon solüsyon üretimini gerçekleştirmiş ve belgelendirmiştir. Ayrıca, aşı imal ruhsatına sahip olan İhraççı, aşı üretimi konusunda sahip olduğu teknoloji transferi deneyimini benzer aşuların üretimi için kullanabilme kabiliyeti ve tecrübesine sahiptir.

Türk İlaç, ülkemiz için stratejik önem arz eden aşı üretimi konusunda Türkiye'nin özel teşebbüs olarak ilk üretim tesisini kurmuştur. Tesisler günümüzün sahip olduğu en ileri teknolojiler ile donatılmış; güncel İyi Üretim Uygulamaları (GMP) ve İyi Laboratuvar Uygulamaları (GLP) kurallarına uygun olarak tasarlanmış ve tüm üretim ekipmanlarının seçimi uluslararası normlar esas alınarak yapılmıştır. Türk İlaç, bu belge ile birlikte üretim tesisinde Beşçri Tıbbi Ürün Üretim ve İlaç ve İlaç etkin maddesi üretim hakkına sahip olmuştur. Türk İlaç'ın sahip olduğu bu belgeler aşağıdaki ürün gruplarının üretimi ve kullanılması kapsamında şirkete yetki vermektedir. Bu kapsamda Şirket'in üretim faaliyetlerinde yer alan ürün ve süreçler aşağıdaki gibidir:

Tablo 9: Türk İlaç Ürün Grupları

Ürün Grubu
Steril ürünler
<i>Aseptik hazırlanan ürünler</i>
<i>Son kabında sterilize edilen ürünler</i>
<i>Seri Serbest Bırakma İşlemleri</i>
Steril olmayan ürünler
<i>Seri Kapsüller</i>
<i>Dahili likitler</i>
<i>Tabletler</i>
<i>Seri Serbest Bırakma İşlemleri</i>
Biyolojik Tıbbi Ürünler
<i>Diğer Biyolojik Tıbbi Ürünler aşular</i>
<i>Seri Serbest Bırakma işlemleri</i>
Ambalajlama
<i>Primer Ambalajlama</i>
<i>Sekonder Ambalajlama</i>
Kalite Kontrol Testleri
<i>Mikrobiyolojik (steril)</i>
<i>Mikrobiyolojik (steril olmayan)</i>
<i>Kimyasal /Fiziksel</i>
<i>Biyolojik</i>
İlaç / Aşı Etkin Maddesi Üretim İşlemleri
<i>Mikrobiyolojik (steril)</i>
<i>Mikrobiyolojik (steril olmayan)</i>
<i>Kimyasal /Fiziksel</i>
<i>Biyolojik</i>

18 Şubat 2021

1. Steril ürünler

- Aseptik hazırlanan ürünler: küçük hacimli sıvılar (Aşı dahil, tüm ampul dolumu yapılan ürünler, difteri tetanoz aşısı / D3 Vitamini ampul / Paripolin ampul gibi)
- Son kabında sterilize edilen ürünler (Tüm serum torba ürünleridir. Bunlar ilgili farmokopiye bağlı olarak nihai formunda otoklav içerisinde steril edilen ürünlerdir.)

MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Ayazoğlu Mh. Kemalpaşa Cd. Vadi İstanbul Park Blok 7B
Blok A Kat. No:7C Kat:18 Sarıyer-İST. Tel:0212 819 13 00
Faks:0212 819 13 99 Mersis No:0649 0039 6040 0034
Büyükdere Kalkınma Y.D. 649 003 9604

TÜRK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
Büyükdere, Beşiktaş / İstanbul / Türkiye 80600
Tic. Sic. No: 283763 / Mersis No: 340201281800750
Tic. Sic. No: 9379 / Mersis No: 0649004900012
Yatırım Girişim No: 09/064 4049
www.turkila.com.tr info@turkila.com.tr

2. Steril olmayan ürünler

- Sert kapsüller (örnek ürocit K) Turk İlaç tesislerinde fason olarak üretilmektedir.
- Dahili Likitler (Vücuda giren ancak steril olması gerekmeyen oral veya rectal uygulama lavmanlar)
- Tabletler (Elmiron tablet) Turk İlaç tesislerinde fason olarak üretilmektedir.

3. Biyolojik Tıbbi Ürünler

- Aşı antijenleri (toksoidler)

4. Ambalajlama

- Primer Ambalaj (Beslenme serumlarında solüsyonun içine girdiği torba primer birincil ambalaj olup; serum dolum makinasında otomatik olarak üretilmekte ve doluma geçilmektedir.)
- Sert Kapsüller (Ürünün temas ettiği çok kullanılan antibiyotikler kapsül içerisindedir. Bu kapsül de birincil primer ambalaj olarak kabul edilmektedir.)
- Dahili likitler ve şişeler primer ambalaj olarak kabul edilmektedir.
- Tabletler blister ambalajı birincil primer olarak kabul edilmektedir.

Hammadde ve primer ambalaj malzemelerinin Malzeme Güvenlik Belgesi (MSDS) ve Analiz sertifikalarında belirtilen özellikte olup olmadığının kontrolü Kalite Kontrol Laboratuvarında (KKL) Avrupa Farmakopesi'nde malzeme cinsine bağlı olarak metotlara uyularak fiziksel ve kimyasal testlerden geçirilmektedir. Yapılacak testler sonunda hammadde ve/veya ambalaj malzemeleri önceden belirlenen spesifikasyonlara uygunsuz analiz raporu düzenlenip otomasyon sistemi üzerinden onaylanmaktadır. Onaylı malzemeler Üretim Koltuk Deposuna taşınmaktadır. Açılacak imalat emirlerine FIFO prensibine uygun olarak malzeme çıkışı yapılmaktadır.

5. Sekonder Ambalajlama

Üretimi yapılan serumlar sterilizasyona girmeden önce ikincil bir poşete alınarak sterilizasyon yapılmakta ve bu poşete ikincil ambalaj denilmektedir. Diğerlerinin ikincil ambalajı kutudur. İkincil ambalajlar piyasadan satın alma yapılarak tedarik edilmektedir.

6. İlaç Etkin Maddesi Üretim İşlemleri

Bu kapsamda difteri ve tetanoz antijeni üretilmektedir.

7. Genel Son Üretim Aşamaları

Ürünlerin fermantasyon yolu ile çoğaltılması faaliyeti, izolasyon faaliyeti, saflaştırma faaliyeti ve primer ambalajlamasının yapılması faaliyetleridir. (Örneğin aşının ampule doldurulması)

8. Kalite Kontrol Testleri

Üretimi yapılan tüm ürünlerin ulusal mevzuatlara göre yapılması gereken tüm testlerinin yapılabilmesi faaliyetini kapsamaktadır. Üretime ilişkin olarak fabrikaya girişi yapılan her türlü malzeme depo giriş kaydı ve malın cinsine göre etikellenerek Karantina Depo Alanına

MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Ayazoğlu Mh. Kemerbiçme Cd. Yıldırımhanlı Park Sit. 7B
Blok Apt. No:7C Kat: 4 Sarıyer-İST. Tel:0212 419 12 00
Fax:0212 241 12 00 Mersis No:0649 0039 6040 0034
Büyükdere Mahallesi Y.D.649 003 9604

1-8 Şifalı 7071
41
TURK İLAÇ VE SERUM FABRİKASI A.Ş.
Büyükdere Mahallesi Yıldırımhanlı Park Sit. 7B Blok Apt. No:7C Kat: 4 Sarıyer-İST. Tel:0212 419 12 00
Fax:0212 241 12 00 Mersis No:0649 0039 6040 0034
Tic. Sic. No: 857 - İstanbul Şubesi No: 18/19/2004/00002
Yatırım Ortaklığı No: 279 046 4049
www.turkila.com.tr

almakta akabinde kalite kontrol süreci başlatılmakta; dış ambalajından, seri/parti numarasına, miktarından dış görünüşüne kadar malzeme cinsine bağlı olarak hazırlanmış ve onaylanmış yazılı prosedürlere uygun olarak kontrol ve testleri yapılmaktadır.

Hammadde ve primer ambalaj malzemelerinin Malzeme Güvenlik Belgesi (MSDS) ve Analiz sertifikalarında belirtilen özellikte olup olmadığının kontrolü Kalite Kontrol Laboratuvarında (KKL) Avrupa Farmakopesi'nde malzeme cinsine bağlı olarak metotlara uyularak fiziksel ve kimyasal testlerden geçirilmektedir. Yapılacak testler sonunda hammadde ve/veya ambalaj malzemeleri önceden belirlenen spesifikasyonlara uygunsa analiz raporu düzenlenip otomasyon sistemi üzerinden onaylanmaktadır. Onaylı malzemeler Üretim Koltuk Deposuna taşınmaktadır. Açılacak imalat emirlerine I'İFO prensibine uygun olarak malzeme çıkışı yapılmaktadır.

1. AŞI ÜRETİMİ

Türk İlaç'ın aşı türündeki ürünler aşağıdaki gibidir.

BCG AŞISI

TETANOS-DİFTERİ AŞISI (TD) TETADİF

HEPATİT B AŞISI (REKOMBİNANT DNA)

BİVALAN (TİP1 VE TİP3) ORAL POLİO AŞISI

Aşı Üretim Süreci

İnaktif aşı grubundan yer alan Difteri Tetanoz aşısının üretim basamakları hastalığa sebep olan bakterinin çoğaltılmasıyla başlamaktadır. Bu aşamada bakterilerin üretilmesi için gerekli olan besin kaynakları tedarikçisi Sigma ve Merck olan yurtdışı kaynaklı firmalardan kimyasal olarak temin edilmektedir. Bakterilerin büyüme evresinde ihtiyaç duyulan besin kaynakları hazırlandıktan sonra - 80 ° C de saklanan hücreler besin kaynağı ortamına bırakılmaktadır. Yapılan işlemlerde çevreden insan gelebilecek tüm farklı mikroorganizmalar için tam izolasyon sağlanmaktadır. Bakterilerin büyüme döngüsünde besin kaynağının yanında sıcaklık, oksijen, karbondioksit gibi fiziki şartlar da sağlandıktan sonra bakteriler çoğalma evresine girmektedir. Belirli sayılara ulaşan bakteri kolonileri endüstriyel üretim boyutlarına optimize edilmiş, fiziki koşulların otomasyonlarla kontrol edildiği ve besi kaynaklarının hazırlandığı fermantörlere beslenerek optimum miktarlarda bakteri üretimi gerçekleşmektedir. İhtiyaç duyduğu kaynakları sağlanan hücreler protein üretimine başlamaktadır. Bu protein yapılar hastalığa sebep olan Toksinlerdir. Yeterli miktarlarda toksin üretimi sağlandıktan sonra, toksinler bakterilerden çeşitli işlemlerle ayrılmaktadır. Bu işlemler için parma sektörü için üretilmiş özel ekipmanlar kullanılmaktadır. Toksin hastalık kaynağı olması nedeniyle bir sonraki aşamada toksinlerin zararsızlaştırılması yani Toxoide dönüştürülmesi işlemine geçirilmektedir. Bu işlem yaklaşık 2 ay süren bir süreci kapsamaktadır. Elde edilen toxoidlerin kalitesi ve zararsızlığı hayvan testleriyle onaylanmalıdır. Onaylanan ürünler için saflaştırma adımlarına geçilmektedir. Saflaştırma basamagında istenilen tüm protein yapılar ve zararlaştırma işlemleri için kullanılan kimyasallar ortandan birkaç prosesten geçirilerek yapılmaktadır.

ÖYAK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Ayazağa Mh. Kemerkurgaz Cd. Valfiş İstanbul Park Sit. 7B
Blok A Kat: No 7C Kat: 18 Soruyer-İST. Tel: 0212 334 12 00
Fax: 0212 334 00 47 Mersis No: 0649 0039 0040 0034
Büyükdere Mükellefler Y.D. 649 003 9604

TÜRK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
Dünya İşleri Evi Kat: 11. Kat Kat: 11
M. İTİFAK 557 00 67. Tel: 0212 334 12 00
Tic. Sic. No: 897 - Abant Kat: 11 Kat: 11
Yahya Kemal Y.D. 875 003 4049
www.turkilac.com.tr - info@turkilac.com.tr

Son aşamada elde edilen saflaştırılmış toxoidin miktarı ve saflığı kalite kontrol testleriyle tespit edilmektedir. Belirlenmiş değerlerin altında kalan antijenler imha edilmektedir.

Tüm üretim aşamalarından birbirinden tamamen bağımsız alan ve ekipmanlarda üretilen Difteri ve Tetanoz Toxoidleri hastaya enjekte edilebilir hale getirilmek üzere formülasyon alanına getirilmektedir. Formülasyon alanında hazırlanacak bulk çözelti için kullanılacak antijen miktarları hastaya uygulanacak ünite miktarınca hesaplanarak uygulama esnasında aşığı kontaminasyondan koruyacak ve aşının vücuda girdiğinden antikor oluşturması için gerekli hücreleri tutacak adjuvantlarında eklenmesiyle formüle edilmektedir.

Üretim aşaması tamamlanan aşidan numune alınarak kimyasal ve biyolojik analizler yapılmaktadır. Aşının kullanıma sunulabilmesi için hayvanlarda etkinliği test edilip potens değeri hesaplanmaktadır. Uzun bir süreç olan potens testleri sonucu aşilar ampullere doldurulmak ve paketlenmek üzere ilgili departmanlara sevk edilmektedir.

İthal Aşılar Uygulanan İşlemler

İthal edilen aşilar üretimi yapılmış paketlenmiş olarak Turk İlaç'a ulaştırılmaktadır. Bu aşiların ülkede kullanımı için kutuları ve kullanım talimatları Türkçe hazırlanmış ambalaj malzemeleriyle değiştirilmektedir. Yeniden paketlenen aşilar ülkemizde kullanılan Aşı Takip Sisteminde yer alabilmesi için karekodlanmakta ve karekodlanmış kutular kolilere yerleştirilmektedir. Yapılan işlemde hangi ürünün hangi hastaya uygulandığı Bakanlık takip sisteminden izlenimi sağlanmaktadır. Yapılan işlemler sonucunda ürünler ihtiyaç duyduğu taşıma şartları sağlanarak sevkiyatı yapılmaktadır.

Bulk Olarak Alınan Aşılar Uygulanan İşlemler

Bu aşamadaki aşilar Turk İlaç tesislerinde antijen üretimleri tamamlanmış, formüle edilmiş halde 20 Litrelik taşıma kaplarıyla soğuk zincir olarak gelmektedir. Taşıma kapları içerisinde bulunan aşilar ampullere doldurulabilmek için solüsyon kazanlarına aseptik koşullarda yüklenmektedir. Bu işlemlerde aşının çevre koşullarından kontamine olması engellenmektedir. Aşilar, hasta kullanım dozu miktarınca (1 ml-10 ml) depijenizasyon tünellerinde steril edilmiş ampullere, otoklavlarda sterilizasyonu yapılan dolum ekipmanlarıyla ve çevre koşulları tam zamanlı takip ve kontrol edilen üretim odalarında dolum işlemleri için özel olarak tasarlanmış ekipmanlarda insan eli değmeden doldurulmakta ve ampullerin ağzı kapatılmaktadır.

Dolumu tamamlanan ampuller olası partikül kontrolleri için kameralarla insan gözünün her zaman tespit edemeyeceği partikülleri algılayabilen makinelerde %100 kontrole tabi tutulmaktadır. Bu aşamadan geçen ampuller sekonder ambalaj aşamasına geçmektedir. Ampuller seperatörlere dizilmekte ve kullanım talimatıyla birlikte kutulara yerleştirilmektedir. Her bir kutu ve ampul Aşı Takip sistemi için karekodlanarak kolilerine yerleştirilmektedir. Kodlanan ürünlerin bilgileri bakanlığa bildirildikten sonra ürünler soğuk zincir tırlarla sevk edilmektedir.

yapılması gereken tüm hayvan testlerini kendi iç hizmeti kapsamında sağlayabilen İhraççının seri serbest bırakma testleri için dışarıdan hizmet alma ihtiyacının olmayışı önemli bir avantajdır. Ayrıca hayvan testlerinde kullanılması gereken deney hayvanları üretimini de kendi bünyesinde yapıyor olması sebebi ile deneyler için gerekli olan hayvan tedarikinde sıkıntılar yaşanmamaktadır.

2. BESLENME SERUMLARI (IV. PARANTERAL SOLÜSYONLAR)

Türk İlaç'ın beslenme serumu türündeki ürünleri aşağıdaki gibidir.

Premiks Solüsyonlar / Temel IV Solüsyonlar

Türk İlaç ve serum sanayi A.Ş.'nin ruhsatına ve üretim yeri iznine sahip olduğu; son kabında ısı sterilizasyon işlemine tabi olan beslenme serumlarının üretim süreçleri aşağıdaki gibidir.

Beslenme Serumu Üretim Süreci

Üretilen ürün cinsine bağlı olarak öncelikle hammadde tartımı yapılmaktadır. Tartılan hammaddeler her biri 30 ton kapasiteli Solüsyon hazırlama tankına boşaltılmaktadır. Yeterince su WFI (damara enjekte edilebilir su) ilave edilip karıştırılmaktadır. Karıştırma işleminden sonra KKL proses elemanı tarafından numune alınmakta ve KKL etkin madde analizleri yapılmaktadır. Uygunsa KKL tarafından Dolum İzni verilmekte ve C klas alanda B Klas üretim şartlarında aseptik olarak dolum yapılarak seri üretime geçilmektedir. Primer torbaya dolum yapıldıktan sonra hacim-klışe kontrolleri yapılarak ürünler Optik Kontrol İstasyonuna gönderilmektedir. Beyaz-siyah düzlemde testleri yapılan ürünler ikinci bir torbaya konulmak üzere Sekonderleme İstasyonuna geçmektedir. Sekonderlenen ürünler plastik sepetlere yerleştirilerek Otoklavda 121.1°C sıcaklıkta ısı sterilizasyona tabi tutulmaktadır. Sterilizasyon sonrası Dinlendirme İstasyonuna geçen ürünler soğuduktan sonra tam otomatik Paketleme hattına sevk edilmektedir. Burada etiketleme, kutulama, tartım kontrol, kolileme, streçleme, paletleme işlemine tabi tutulup sarı renkli karantina etiketi yapıştırılarak 14 gün süreyle Bitmiş Ürün Karantina Deposuna gönderilmektedir. KKL'de bitmiş ürün analizleri ile sterilite test sonuçlarının uygun olması halinde ürünler karantina depodan çıkartılarak Sevk Deposuna taşınmaktadır.

Türk İlaç, beslenme serum ürünlerinde üretim kapasite hacmi konusunda lider olma konumundadır. Uzun yıllar süren Ar-Ge çalışmaları neticesinde daha önce Avrupa'dan ithal edilmekte olan bu serum filmi Bataal Holding bünyesinde bulunan Turkplast tesislerinde üretilmeye başlanmıştır. Bu avantaj, yerli üretim ithal girdi maliyetlerinin indirgenmesi ve aynı zamanda büyük ölçüde lojistik yönünden fayda, nakit ve vakit tasarrufu sağlamaktadır.

Ayazığa Mh. Kemeburgaz Cd. Yıldız İstanbul Park Sit. 7B
Blok Apt. No:7C Kat:18 Sarıyer-İST. Tel:0212 319 12 00
Fax:0212 319 15 99 Marsis No:0649 0039 6040 6034
Büyükd. Mikellekler Y.D. 649 003 9504

TÜRK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
Büyükd. Yanyol No:18 Kat:18 Blok:18 Sarıyer/İSTANBUL
Tel:0212 319 12 00 Fax:0212 319 15 99
Tic. Sic. No:277 - Nispetiye/İSTANBUL TB:966640900012
Tic. Sic. No:277 - Nispetiye/İSTANBUL TB:966640900012
www.turkiac.com.tr - info@turkiac.com.tr

Tablo 14: Turk İlaç Serum Ürünleri (Ruhsat Aşamasında)

1	Turkfleks %0,5 Metronidazol I.V. İnfüzyonluk Çözelti	Metronidazol
2	Turkfleks %5 Dekstroz Laktatlı Ringer Çözeltisi	Sodyum klorür Potasyum klorür Kalsiyum klorür Sodyum laktat Dekstroz anhidrat

3. DİYALİZ SOLÜSYONU (HEMOFİLTRASYON)

Turk İlaç'ın diyaliz solüsyonu türündeki ürünleri aşağıdaki gibidir.

Turk İlaç ve serum sanayi A.Ş.'nin ruhsatına ve üretim yeri iznine sahip olduğu; son kabında ısıl sterilizasyon işlemine tabi olan beslenme serumlarının üretim süreçleri aşağıdaki gibidir.

Diyaliz Solüsyonu Üretim Süreci

Turk İlaç ve serum sanayi A.Ş.'nin ruhsatına ve üretim yeri iznine sahip olduğu; son kabında ısıl sterilizasyon işlemine tabi olan diyaliz serumlarının üretim süreçleri aşağıdaki gibidir.

Diyaliz Solüsyonu ürünlerinin üretim işlem sırası ve üretim prosesi tamamen beslenme serumlarının üretimi ile aynı olup, üretimde kullanılacak tüm hammadde ve primer, sekonder ambalaj malzemeleri aynı mantık çerçevesinde hazırlanmış yazılı prosedürlere uygun olarak aynı sıralamada üretilmekte ve satışa sunulmaktadır.

Diyaliz solüsyonlarının beslenme solüsyonlardan farkı primer ambalaj malzemesi olarak Polietilen bidonlara dolum yapılmasıdır. Üretimin solüsyon hazırlama evresine kadar olan tüm KKL kontrolleri, solüsyon hazırlama teknikleri ve metodolojisi aynı olmakla birlikte Dolum işlemi D Klass alanda yapılmaktadır. Dolumu yapılan solüsyon intravenöz (damara zerk) özellikli olmadığı için dolum sonrası ısıl sterilizasyona tabi tutulmamaktadır. Diyaliz ürünlerinde de Bitmiş Ürün KKL analizleri yapılarak uygun olması halinde satış deposuna alınmaktadır.

18 Ocak 2021

4. FASON ÜRETİM

Turk İlaç'ın üretim tesisleri ürün ruhsatlandırmak isteyen veya ruhsatı olup üretim tesisi olmayan firmalar için ürün geliştirme hizmeti veya üretip ticari faaliyette bulunmak isteyen firmalara fason üretim hizmeti vermektedir.

Yurt dışında ruhsatı olup ürünü yurt dışında üretmek isteyen ancak ülkemizde yerleşme kapsamında yerli üretim yaptırmak isteyen firmalar için de aynı hizmet kuralları çerçevesinde verilmektedir.

OYA YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Ayazlıca Mh. Kemerli Çiğdem Cd. Vadistanbul Park Sit. 7B
Blokl Apt. No:7C Kat: 18 Sarıyer-İST. Tel:0212 319 12 00
Fax:0212 319 12 09 Marsis No:0649 0039 6040 0034
Büyük M. Kelleçler V.D. 649 083 9604

TURK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
Kırsalpaşa Yolu, Çarşıbaşı, 34750 Çarşıbaşı/İSTANBUL
Tel: (0212) 697 90 00 Fax: (0212) 697 90 05 TR 06750
Tic. Sic. No: 28750 Ayar No: 08750/000000012
Tic. Sic. No: 28750 Ayar No: 08750/000000012
www.turkila.com.tr info@turkila.com.tr

Bu kapsamda anlaşmaya varılan firmalar ile "Fason üretim" başlığı altında ticari bir anlaşma imzalanarak, süreçler aktifleştirilmektedir.

Fason Üretim Süreçleri

Öncelikle fason üretim yaptırmak isteyen firmanın ürünlerinin Turk İlaç tesisi ekipmanları ile uyumluluğu açısından ön değerlendirme yapılmaktadır. Eğer ürün üretimi Şirket'in tesisleri ile uyumlu ise; üretim için gereklilikler ve üretim süreçlerine ait detaylı süreçlere geçilmektedir.

Fason üretimi yapan ve yaptıran firmalar arasında sorumluluk paylaşımı yapılmaktadır. Üretim için gerekli ambalaj malzemeleri, hammaddeler, yardımcı maddelerin tedariki ruhsat sahibi firma tarafından üreticiye gönderilmektedir.

Üretim öncesinde; üretilcek olan ürünlerin analiz değerlendirmesi kapsamında gerekli metod transferleri ve transfer detaylarında yer alan analiz yöntemleri Turk İlaç tesisinde Kalite Kontrol Laboratuvarları tarafından valide edilmektedir. Valide edilen yani doğruluğuna transfer çalışmaları ve yapılan analiz denemeleri sonucu kesin karar verilen analiz yöntemi doğrultusunda üretilen/üretilecek olan ürün için nihai analiz metodu belirlenmektedir.

Tüm malzemelerin gerekli kontrolleri yapıldıktan ve üretim açısından uygunluk verildikten sonra pilot (küçük ölçekli) veya firma tarafından uygun görüldüğü takdirde ticari (büyük ölçekli) üretimler yapılmaktadır. Genel olarak; ruhsat almak için üretim yaptırma talepleri sonucunda pilot üretim yapılırken, ruhsatı olan ve üretim yaptırmak isteyen firmalara da ticari üretim yapılmaktadır. Başlangıçta bu süreç net bir şekilde belirlenmektedir.

Turk İlaç tesislerinde yeni üretilen her ürünün ilk 3 ticari veya pilot serisi proses validasyonu kapsamında üretilmektedir ve üretim için en ideal koşullar (örneğin; karıştırma süreleri, sıcaklık, dolun süreleri vs.) bu validasyon sonucunda belirlenmektedir. Akabinde yapılacak ticari ölçekli seriler de bu proses validasyonu kapsamında belirlenen koşullar çerçevesinde üretilmektedir.

Hem analiz çalışmaları hem de üretim süreçlerinin tümü uluslararası kılavuzlar ile belirlenmiş GLP ve GMP koşulları altında yapılmaktadır.

Analiz ve üretim anlamında tüm çalışmalar yapıldıktan sonra; ürünü Turk İlaç tesislerinde üreten firma ürününün üretim yerini onaylatmak için ilgili Kurum'a başvuru yapmakta ve onay süreçlerini başlatmaktadır.

Yıllık olarak fason üretim yapan firmalar ile hem fiyat anlamında hem de yıllık üretim talepleri doğrultusunda gerekli görüşmeler yapılmakta ve firmaların talepleri değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda gerekli üretim planlamaları yapılmakta ve talepler yerine getirilmektedir.

12.05.2024

OYAK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Aydınoğlu Mh. Karşıburgaz Cd. Vadi İstanbul Park Kat: 7B
Büyükdere No: 7C Kat: 18 Sarıyer-İST. Tel: 0212 319 12 40
Fon: 0212 319 15 99 Meris No: 0649 0039 6040 0034
Büyükdere Sokakları V.D. 649 003 9604

TURK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
Büyükdere Sokakları Kat: 10 No: 5 Sarıyer-İSTANBUL
Tel: 0212 517 67 00 Faks: 0212 517 67 06 Tlx: 06750
Tic. Sic. No: 852953 İstanbul No: 29/11/1987/12012
Yatırımcıların Bilgi İçin: 0212 517 67 00
www.turk-ilac.com.tr info@turk-ilac.com.tr

Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) kapsamında olan ve olmayan ürünlerin listesi aşağıdaki gibidir;

Tablo 18: SUT Kapsamında Olmayan ve Olmayan Ürünler

Ürünler	Adet
DİADOL Bazik Hemodiyaliz Konsantresi	3
1+34 DİADOL Asidik Hemodiyaliz Konsantresi	245
1+44 DİADOL Yoğunlaştırılmış Asidik Hemodiyaliz Konsantresi	73
1-1,83+34 DİADOL TRK Asidik Hemodiyaliz Konsantresi	36
1-1,83+34 DİADOL TRK Bazik Hemodiyaliz Konsantresi	3
Toplam	360

7.1.2. Araştırma ve geliştirme süreci devam eden önemli nitelikte ürün ve hizmetler ile söz konusu ürün ve hizmetlere ilişkin araştırma ve geliştirme sürecinde gelinen aşama hakkında ticari sırri açığa çıkarmayacak nitelikte kamuya duyurulmuş bilgi:

Yoktur.

7.2. Başlıca sektörler/pazarlar:

7.2.1. Faaliyet gösterilen sektörler/pazarlar ve ihracımın bu sektörlerdeki/pazarlardaki yeri ile avantaj ve dezavantajları hakkında bilgi:

DÜNYA'DA İLAÇ SEKTÖRÜ

Türk ilaç, aşı, serum ve diyaliz ürünlerinin üretimi ve satışı alanında faaliyet göstermektedir. İlaç sektörü, beşeri ve veteriner hekimlikte tedavi edici, koruyucu ve tanı amaçlı olarak kullanılan sentetik, bitkisel, hayvansal ve biyolojik kaynaklı kimyasal maddeleri farmasötik teknolojiye uygun olarak üreterek tedaviye sunan bir sanayi dalıdır.

Artan dünya nüfusu ve uzayan insan ömrü ile beraber Şirket'in faaliyet gösterdiği ilaç sektörüne olan talep de her geçen gün artmaktadır. Bilim ve teknolojidaki gelişmeler sayesinde ilaç sektörü sürekli olarak ilerleme kaydederken, yeni keşiflerle sektörün daha da gelişim gösterebileceği tahmin edilmektedir.

İlaç sektörü gözeltim ve denetim süreçlerinin uzun dönemleri kapsamı nedeniyle yeni ürünlerin tüketicilere sunulma sürecinin diğer sektörlerle kıyasla oldukça uzun olduğu bir sektör olup sektörde laboratuvar ve Ar-Ge süreçleri büyük harcamalar gerektirmektedir.

2018 yılında dünya genelinde ilaç endüstrisindeki harcamalar 1,2 trilyon dolara ulaşırken, 2019'da bu tutar %5 oranında artışla 1,3 trilyon dolar olmuştur (OECD). Sektörün 2020-2023 yıllarını kapsayan 3 yıllık bir dönemde 1,5 trilyon dolar büyüklüğe ulaşması beklenmektedir (Kaynak: KPMG Dünya'da İlaç Sektörü Raporu).

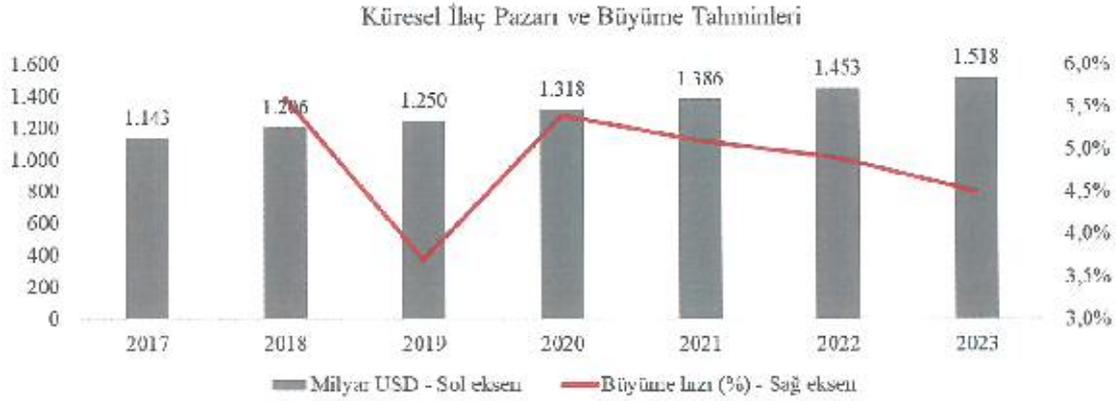
ÖYAK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Ayazaga Mh. Kemerburgaz Cd. Yeşilistanbul Park Sit. 7B
Blvk. Kat. No:7C Kat: 18 Sarıyer-İST. Tel:0212 281 12 00
Fax:0212 281 12 99 Mersis No:0649 0039 6040 0034
Büyükd. Mükellefler V.D. 649 003 9634

TURK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
Uludağ Mah. Çiğdem Plaza Kat:5A 5. Kat:06100
06100/12. Kat:5A/5A Kat:5A Kat:5A TR06750
Tic. Sic. No:27511 - Şişli/İstanbul Tic. Sic. No:08365409000022
İs. Sic. Sicil No: 27511/0002
www.turkilac.com.tr - info@turkilac.com.tr

18 Ocak 2024

50

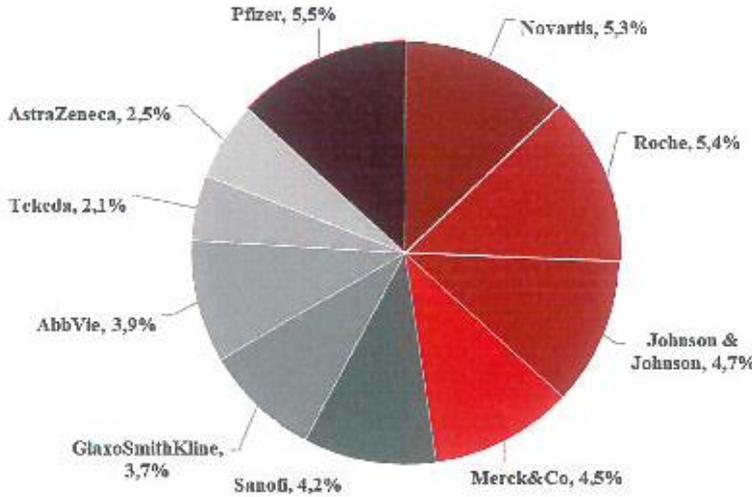
Grafik 1: Küresel İlaç Pazarı ve Büyüme Tahminleri

Kaynak: KPMG Dünya'da İlaç Sektörü Raporu, 2020

2018 yılsonu verilerine göre dünya genelinde tedavi alanı baz alınarak yapılan ayırında ilaç satışlarında 124 milyar dolar ile en büyük payı onkoloji ilaçları alırken onu 49 milyar dolar ile anti-diyabet ilaç satışları takip etmektedir. Anti-romatizmal ilaçlar 58 milyar dolar ile üçüncü sırada yer alırken aşılarda ise 31 milyar dolar ile dördüncü sırada yer almaktadır.

Grafik 2: Dünya'daki İlaç Şirketleri ve Pazar Payları (%)

Kaynak: KPMG Dünya'da İlaç Sektörü Raporu, 2020

2018 verilerine göre Pfizer, %5,5 pazar payı ile dünyada reçeteli ilaç satışlarında pazar lideri konumundadır. %5,3 ile Pfizer'i takip eden Novartis'in önümüzdeki dönemlerde de satışlarını artırarak Pfizer ile daha yakın rekabet için gireceği tahmin edilmektedir.

2018 yılsonu itibariyle dünyada ilaç üretiminin %48'i Kuzey Amerika'da gerçekleştirilirken %22'si Avrupa ülkelerinde gerçekleştirilmektedir. Brezilya, Hindistan, Rusya ve Çin gibi gelişmekte olan ülkeler de pazar paylarını her geçen yıl artırmaktadır.

YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

Beşiktaş Mh. Karşıburgaz Cd. Vefa İstanbul Park Sit. 7B
Blok No: 70 Kat: 18 Sarıyer-İS - Tel: 0212 311 12 00
Fax: 0212 311 15 99 Mersis No: 0649 0039 6040 0034
Büyükdere Şişli Y.D. 649 003 9604

TÜRK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.

51 Bağdat Mah. Genel Kurum Hastanesi Karşısındaki DASKARA
Tel: 0312 637 82 82 Fax: 0312 822 71 36 Tlx: 06750
Tic. Sic. No: 837 Şişli Kurum Hastanesi Karşısındaki 442900012
Yatırımcı Bilgi Kit. 873 054 0198
www.turkilac.com.tr info@turkilac.com.tr

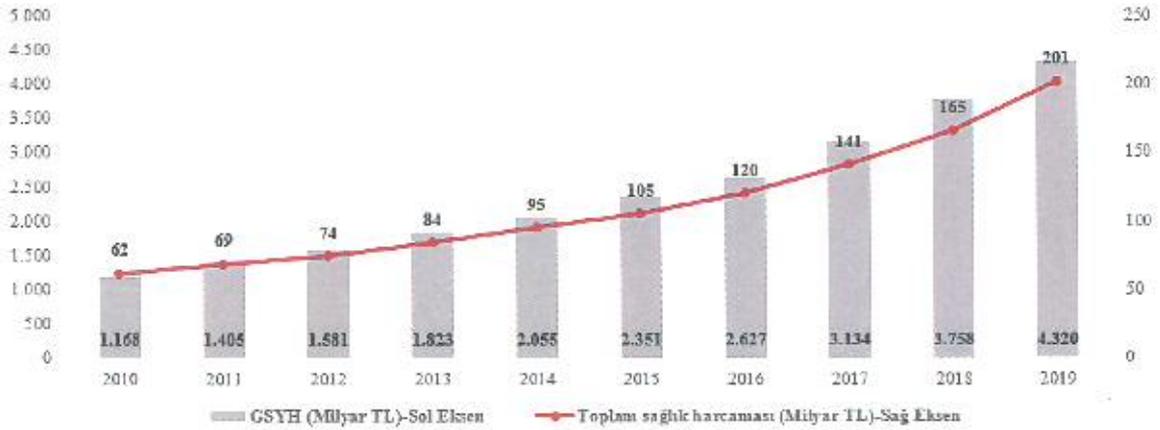
TÜRKİYE'DE İLAÇ SEKTÖRÜ

Halk sağlığının korunması, sağlık hizmetlerinin kaliteli ve etkin bir şekilde sunulabilmesi güçlü bir ilaç sektörü ile mümkündür. Bunun yanı sıra, sektör yoğun Ar-Ge faaliyetlerini içermesi sebebiyle katma değeri yüksek ürünler üretilmesini sağlamaktadır. Ayrıca, ekonomik kalkınma açısından çok önemli katkılar sağlamanın yanında, savaş, epidemik hastalıklar ve olası bir ambargo gibi faktörler karşısında ülkenin ilaç ihtiyacını karşılayacak üretim yapabilen bir ilaç sektörüne sahip olması gerekmektedir.

Bu bağlamda Türkiye İlaç Sektörü incelendiğinde gelişmiş bütün ülkelerde olduğu gibi bazı ürünlerin nihai ürün şeklinde ithal edildiği görülmektedir. İthal edilen ilaçlar ise genellikle yeni ve yüksek teknoloji gerektiren, biyoteknolojik olarak üretilen, implante edilen ilaçlar, yeni ilaç taşıyıcı sistemler, aşılar, kan ürünleri, değiştirilmiş salın özelliği gösteren ilaçlar, insülin, kanser ilaçları, bazı hormonlar, radyonüklidler, bazı oftalmolojik preparatlar ve antitodlardır. Üretim genellikle jenerik/eşdeğer ilaçlar üzerinde yoğunlaşmıştır. Ayrıca, ilaç etken madde üretimi de yapılmaktadır.

Sağlık harcamaları Türkiye'de 2019 yılsonu verilerine göre Gayri Safi Yurt İçi Hasılamın (GSYİH) yaklaşık %4,7'sini oluşturmaktadır. Avrupa'da ise bu oran %8,8 düzeyindedir (TÜİK ve OECD). 2019 yılında toplam sağlık harcaması bir önceki yıla oranla %21,7 artarak 201 milyar TL'ye yükselmiştir. Söz konusu harcamalar içerisinde 156,9 milyar TL ile genel devlet harcamaları %78 pay alırken, 44,2 milyar TL ile özel sektör sağlık harcamaları %22 pay almaktadır.

Grafik 3: Toplam Sağlık Harcamaları ve GSYİH

Kaynak: TÜİK

Dünya standartlarında üretim kapasitesine sahip olmasına rağmen Türkiye İlaç Sektörü, dünya pazarında yeterli rekabet gücüne ulaşamamıştır.

Sağlık sektörünün büyüme dinamiklerini oluşturan en önemli etkenlerden bir tanesi nüfus artışıdır. Genç ve dinamik bir nüfusa sahip ülkemizde de her yıl istikrarlı bir şekilde nüfus artmaktadır. 2019 yılında Türkiye'de ilaç pazarı 40,7 milyar TL'lik bir hacme ulaşırken kutu ölçeğinde ise 2,37 milyara ulaşmıştır. Referans ilaç pazarı ise, 2019 yılında 27 milyar TL'ye ulaşmıştır. Kutu ölçeğinde ise 0,92 milyar kutu satış gerçekleşmiştir. Eşdeğer ilaç

MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Mazaga Mh. Keleşburgaz Cd. Vadi İstanbul Park Sit. 7B
Blok Apt. No: 7 Kat: 18 Sarıyer - İZ. Tel: 0212 319 12 00
Fax: 0212 319 05 99 Mersis No: 0649 0039 6040 0034
Büyüklük Mükellefler V.D. 649 003 9604

TURKILAC VE SERLİM SANAYİ A.Ş.
Mazaga Mh. Keleşburgaz Cd. Vadi İstanbul Park Sit. 7B
Blok Apt. No: 7 Kat: 18 Sarıyer - İZ. Tel: 0212 319 12 00
Fax: 0212 319 05 99 Mersis No: 0649 0039 6040 0034
Büyüklük Mükellefler V.D. 649 003 9604
www.turkilac.com.tr - info@turkilac.com.tr

[Handwritten signature]

incelendiğinde ise ithal ilaçların kutu başına düşen ortalama fiyatı 87,6 TL iken, imal ilaçlarda 12,4 TL olduğu görülmektedir.

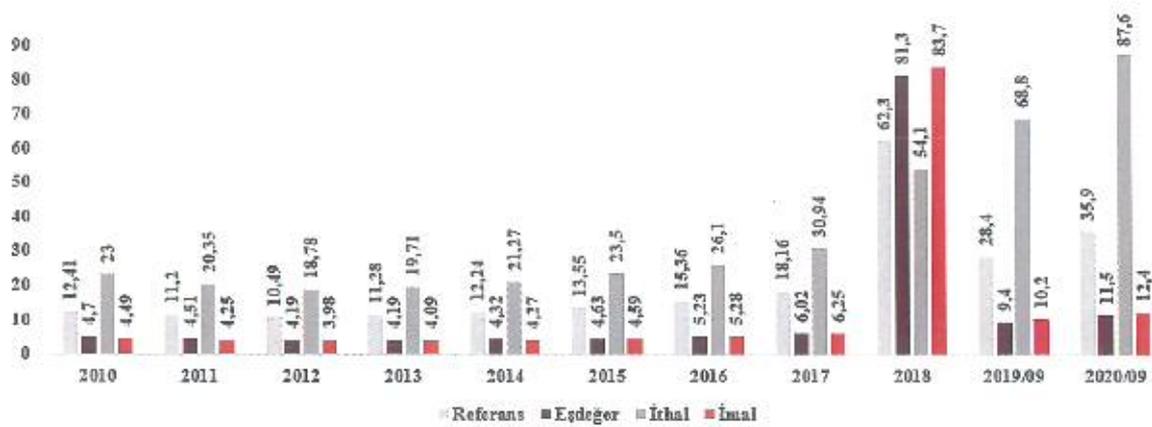
Tablo 20: 2019/09 ve 2020/09 Dönemi Türkiye İthal ve İmal İlaç Satışları

	9 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat (TL)		
	2019	2020	Değişim	2019	2020	Değişim	2019	2020	Değişim
İthal	13,8	16,9	22,2%	0,20	0,19	-4,0%	68,8	87,6	27,2%
İmal	15,7	17,7	13,1%	1,54	1,43	-7,5%	10,2	12,4	22,3%

Kaynak: İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası, İEİS

Aşağıdaki grafikte 2010-2020 yılları ile 2019/09 ve 2020/09 dönemine ilişkin ürün bazında ortalama fiyatlar yer almaktadır. 2018 yılında ilaç fiyatlarını belirleyen kurun %15 artması ile birlikte iskontosuz ürünlere %2,5 oranında zam yapılması, iskontolu ürünlere ise %2,5 oranında fiyat artışı yapılması ortalama fiyatları yükseltmiştir.

Grafik 4: Türkiye İlaç Pazarı Ortalama Fiyatlar (2010-2020/09)

Kaynak: İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası, İEİS

iii. Biyoteknolojik İlaçlar

Biyoteknolojik ilaçlar canlı sistem ve organizmalar kullanılarak üretilen ilaçlardır. Biyoteknolojik ilaçların geliştirilmesi ve üretilmesi önemli bir inovasyon, teknolojik birikim ve yatırım gerektirmektedir.

Referans Biyoteknolojik İlaç: İnovatör firma tarafından pazara sunulan ilk biyoteknolojik ilaçtır.

Biyobenzer İlaç: Referans biyoteknolojik ürünlere kıyasla kaliteleri, etkililikleri ve güvenlilikleri açısından yüksek benzerlik gösteren onaylanan ilaçlardır.

Türkiye biyoteknolojik ilaç pazarı toplamda 139 marka altında 342 form ilaçtan oluşmaktadır. Söz konusu ilaçların 114 marka altında 256 formu referans biyoteknolojik ve 25 marka altında 86 formu biyobenzer ilaçlardan oluşmaktadır.

OYAK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
 Ayazoğlu Mh. Kemalburgaz Cd. Vefa İstanbul Park Sit. 7B
 Blok A Kat: No:7C Kat:18 Sarıyer-İST. Tel:0212 319 12 00
 Fax:0212 319 13 99 Mersis No:0649 0039 6040 0034
 Büyük Mükellefler V.D. 649 003 9604

TÜRK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
 Bağcıbaşı Sok. Etiler Kat: 8 Kat: 8/10 ANKARA
 Tel:0312 339 81 00 Fax:0312 339 72 06 750
 Tic. Sic. No: 54873 Sayfa No: 1 No: 0193450500012
 Şifre: GAYMD 216 254 1049
 www.turkila.com.tr - info@turkila.com.tr

[Signature]

Tablo 21: 2019/09 ve 2020/09 Dönemi Türkiye Biyoteknolojik İlaç Satışları

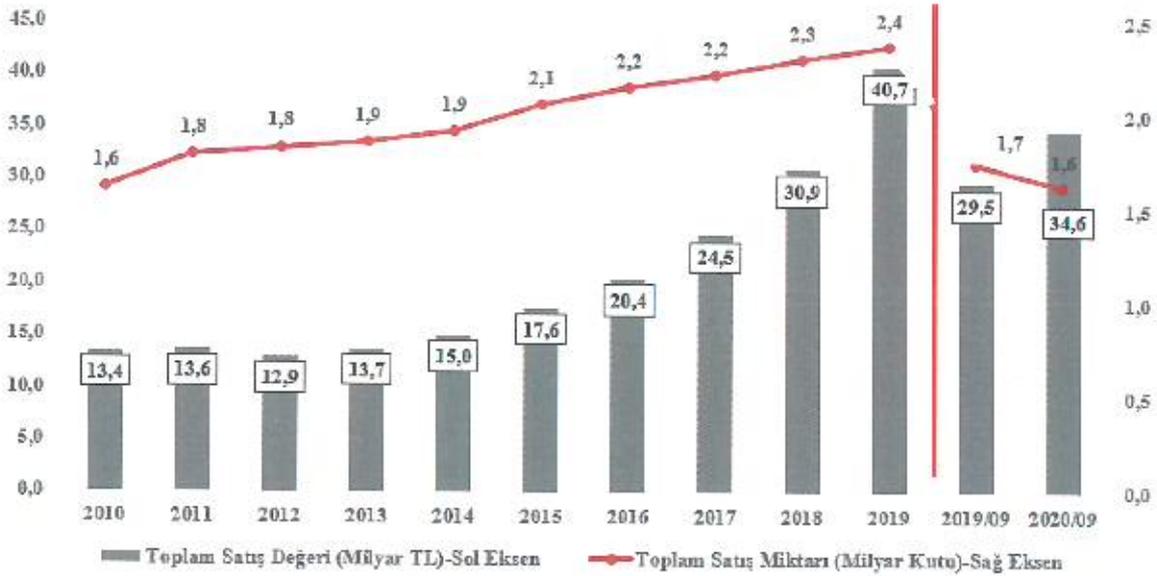
	9 Aylık Toplam Değer (milyon TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat (TL)		
	2019	2020	Değişim	2019	2020	Değişim	2019	2020	Değişim
Referans	4.569,9	5.542,1	21,3%	14,7	16,8	14,0%	310,1	329,8	6,4%
Biyobenzer	437,3	638,4	46,0%	6,9	7,5	8,9%	63,4	85,0	34,1%

Kaynak: İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası, İEİS

iv. Pazara Yeni Giren Ürünler

İEİS verilerine göre 2020 yılının ilk 9 ayında toplam 225 adet ilaç pazara girmiş olup 704 milyon TL ile sektöre 2,4 puanlık bir artış sağlamıştır. Pazara yeni sunulan ilaçlar içinde adet bazında en fazla paya sahip olan tedavi grubu sinir sistemi ilaçları olmuştur. 35 adet sinir sistemi, 33 adet antibiyotik, 19 adet onkoloji, 16 adet soğuk algınlığı, öksürük, 16 adet antiromatizmal ve 14 adet kardiyovasküler grubuna ait ilaç pazara girmiştir. Pazara yeni giren 25 adet referans ürünün tamamı kimyasal olup 20 ürün ithal, 5 ürün ise imaldir. Referans ürünlerden 24'ünün eşdeğeri bulunmamaktadır. Pazara yeni giren eşdeğer ilaçlar ise 200 adet olup, bu ilaçların 3 tanesi biyobenzer ilaçlardır. 200 adet eşdeğer ilacın ise yalnızca 12 adeti ithal ürün sınıfındadır.

Grafik 5: Türkiye İlaç Pazarı

Kaynak: İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası, İEİS

İEİS verilerine göre Türkiye ilaç pazarı 2,37 milyar kutu hacme ve 40,7 milyar TL büyüklüğe ulaşmıştır. Eşdeğer ilaç pazarı ise 2019 yılında 0,92 milyar kutu ile 27 milyar TL büyüklüğe ulaşmıştır.

ÖYAK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Ayazlar Mh. Kemerköy Cd. Madaşapark Park Sit. 7B
Blok Apt. No: 7C Kat: 18 Sarıyer-İSZ /TÜ-022 319 13 00
Fax: 022 319 13 19 Mersis No: 0649 0039 6040 0034
Büyük Mükellefler V.D. 649 003 9604

TÜRK İLAÇ VE YERLİM SANAYİ A.Ş.
Bağcı Mah. Ümit Apartmanı Kat: 5 Kat: 5/1000000
Tel: 0212 437 6700 / 0212 437 6701 / 0212 437 6702 / 0212 437 6703
Tic. Sic. No: 312166 / Şişli No: 29916 / T.C. 900012
Yatırım Menkul Değerler A.Ş. No: 312166
www.turkilac.com.tr - info@turkilac.com.tr

Türkiye’de ilaç sektörünün dış ticaret hacmi 6 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. Türkiye’nin ilaç ihracatı ise 2019 yılında 1,3 milyar seviyesine yükselmiştir. Türkiye’nin toplam ihracatında ilaç sektörünün payı %0,8 iken ithalatta bu oran %2,4 seviyesindedir.

Grafik 6: Türkiye İlaç Dış Ticaret Verileri

Kaynak: İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası, İEİS

IV Parenteral Serum Ürünleri Pazarı:

Şirket serum sektörüne 2018 yılında giriş yapmıştır. İlk giriş yaptığı yıl yaklaşık %13 Pazar payına sahipken 2019 yılında %33 2020 yılında da %41 Pazar payına ulaşmıştır. Yıllar itibari serum ürün grupları bazında dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 22: Turk İlaç'ın Beslenme Serumları Torba Ürünlerine Ait Pazar Payı

Ürün grubu	Yıllara göre Kümülatif Pazar (TL) ve TURK İLAÇ Pazar Payı (%)		
	2018	2019	2020 ilk yarı
%0.9 Sodyum Klorür	₺84.778.534 (%6.4)	₺138.709.978 (%15.6)	₺86.324.596 (%20.0)
%5 Dekstroz	₺8.337.668 (%3.8)	₺11.926.064 (%7.8)	₺7.120.388 (%6.2)
Dengeli Elektrolit	₺8.158.997 (%0.08)	₺13.342.725 (%2.2)	₺8.347.903 (%5.6)
Ringer Laktat	₺4.044.942 (%2.8)	₺5.926.570 (%8.1)	₺3.542.379 (%9.8)

Kaynak: IQVIA-Hospital

Not: Ürün grubu Turk İlaç ve Serum San. A.Ş.'nin tüm ruhsatlı ürünlerini kapsamamaktadır.

Biyolojik Ürünler Pazarı:

OKAY YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
 Akazade No. Kemalburgaz Cd. Yedigöller Park Sit. 7B
 Blok A Kat: No: 18 Sarıyer-İST/ Tel: 0212 319 12 00
 Fax: 0212 351 05 79 Mersis No: 0549 0039 8800 0034
 Büyük Mükellefler V.D.: 649 003 9604

TURK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
 156.000.000 TL Yatırım Sermayesi
 Tel: 0212 319 12 00 Fax: 0212 351 05 79
 Tic. Sic. No: 237 - Anonim Şirket No: 25796440000022
 Yeminli Denetçi: S. 0064 4769
 www.turkilac.com.tr info@turkilac.com.tr

[Handwritten signature]

Şirket difteri tetanos (TD Aşısı) aşısının Türkiye'deki tek üreticisidir. Bu nedenle Sağlık Bakanlığının talebine bağlı olarak ülke ihtiyacının tamamını karşılamaktadır.

PPD Ruhsatlı ithalatçısı konumundadır. 2020 yılında sağlık bakanlığı talep etmediği için ithalat gerçekleştirilmemiştir. 2018 ve 2019 yıllarında talebin tamamı Türk İlaç tarafından karşılanmıştır.

DT Aşısı ruhsatlı ithalatçısıdır. Sağlık Bakanlığının talebi doğrultusunda ihtiyacın tamamı Şirket tarafından karşılanmaktadır.

Tablo 23: Turk İlaç'ın Biyolojik Ürünlerine Ait Pazar Payı

Ürün grubu	Kümülatif Pazar (Euro/TL) ve TURK İLAÇ Pazar Payı (%)		
	2018	2019	2020
Td Aşısı (Difteri-Tetanos)	<i>Sağlık Bakanlığı</i> €12.720.000 %100	<i>Sağlık Bakanlığı</i> €12.720.000 %100	<i>Sağlık Bakanlığı</i> €12.720.000 %100
PPD TÜBERKÜLİN	<i>Sağlık Bakanlığı</i> ₺2.200.000 %100	<i>Sağlık Bakanlığı</i> ₺2.370.000 %100	NA(*)
DT Aşısı	<i>Sağlık Bakanlığı</i> ₺340.000 %100	NA	<i>Sağlık Bakanlığı</i> ₺407.800 %100

Kaynak: IQVIA-Hospital

*2020 yılında PPDG Tuberkulin ihalesi pandemi nedeni ile yapılmamıştır. Bu nedenle 2020 yılı için satış gerçekleştirilmemiştir.

7.2.2. İzahnamede yer alması gereken finansal tablo dönemleri itibariyle ihracçının net satış tutarının faaliyet alanına ve pazarın coğrafi yapısına göre dağılımı hakkında bilgi:

Faaliyet gösterdiği pazarda ihracçının satış dağılımı nüfus yoğunluğuna göre değişkenlik göstermekte olup, pazar hacmi bakımından İç Anadolu Bölgesi'ne yoğunlaşmaktadır. Mevcut nüfus ve hastane sayısının yüksek olması sebebiyle, satışların %30,23'lük kısmının Marmara Bölgesi'nde gerçekleşmekte olduğu görülmektedir. Bu bölgeyi %19,35 ile İç Anadolu takip etmekte ve diğer bölgelerdeki satışlarda da nüfusa oranlı homojen bir dağılım gerçekleşmektedir.

2019 yılı ile 2020 yılının ilk dokuz ayını kapsayan iki yıllık dönemde alınan serum ihalelerinin bölgelere göre satış miktarları ve yüzdesel dağılımı aşağıdaki gibidir:

Tablo 24: 2019 ve 2020/09 Dönemi Serum ihalelerinin Bölgesel Dağılımı

BÖLGE	MİKTAR	% Oran
Akdeniz	1.137.000	2,52%
Doğu Anadolu	2.642.509	5,85%
Ege	6.721.684	14,88%
Güney Doğu Anadolu	5.142.678	11,38%
İç Anadolu	8.742.448	19,35%
Karadeniz	7.137.485	15,80%
Marmara	13.658.294	30,23%
Genel Toplam	45.182.098	100,00%

Grafik 7: 2019-2020 Yılı Alınan İhalelerin Satış Adetleri Bölge Dağılım Haritası

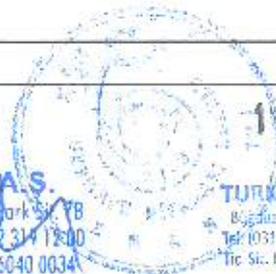

2019 ve 2020 yılı ilk dokuz ayındaki diyaliz solüsyonları ihalelerinin miktarları aşağıdaki gibidir:

Tablo 25: 2019 ve 2020/09 Dönemi Serum ihalelerinin Şehirlere Göre Dağılımı

İL	BÖLGE	MİKTAR
İstanbul	Marmara	7.979.670
İzmir	Ege	3.832.770
Samsun	Karadeniz	2.743.260
Ankara	İç Anadolu	2.648.300
Konya	İç Anadolu	2.476.337
Diğer		25.501.761
Toplam		45.182.098

OYAK YATIRIM
MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Azatpaşa Mh. Akmerburgaz Cd. Xaçlısı İstanbul Park Sk. YB Blok Apt. No:74 Kat:18 Sarıyer-İST. Tel:0212 314 1200
Fax:0212 351 45 99 Mersis No:8049003960400034
Büyük Mükellefler V.D. 649 003 9604

18 Şubat 2021
TURK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
Büyükdere Mah. İsmet Paşa Cad. No: 6 Kat: 5/5 Beşiktaş/İSTANBUL
Tel: (0212) 587 77 77 Fax: (0212) 587 77 50
Tic. Sic. No: 527 - Ağartı Mah. No: 19 Kat: 5/5 Beşiktaş/İSTANBUL
Yatırım Menkul Değerleri A.Ş. Sic. No: 27994
www.turkilac.com.tr - info@turkilac.com.tr

Şirket'in 2019-2020 dokuz aylık arasındaki dönemi kapsayan serum ihalelerinin bölgelere göre satış miktarları ve yüzdesel dağılımı aşağıdaki gibidir;

Tablo 26: 2019 ve 2020/09 Dönemi Serum ihalelerinin Şehirlere Göre Dağılımı

01.01.2019 - 30.09.2020 Tarihleri Arası Bölgelere Göre Satış Miktarları (Litre)				
COĞRAFİ BÖLGE	2019 Yılı (Lt)	2020 Yılı (Lt)	Genel Toplam (Lt)	Dağılım Oranı (%)
Akdeniz	64.968	144.433	209.401	2,51%
Doğu Anadolu	151.419	336.627	488.046	5,85%
Ege	385.148	856.241	1.241.388	14,88%
Güney Doğu Anadolu	294.555	654.840	949.395	11,38%
İç Anadolu	500.847	1.113.458	1.614.306	19,35%
Karadeniz	408.960	909.180	1.318.141	15,80%
Marmara	782.460	1.739.527	2.521.987	30,23%
GENEL TOPLAM	2.588.358	5.754.307	8.342.664	100,00%

Tablo 27: 2019 Yılı ve 2020 Yılı İlk Dokuz Ayı Diyaliz Solüsyonları Devlet Hastanesi Satışlarının Bölgesel Dağılımı

Coğrafi Bölge	2019		2020 9 Aylık	
	Miktar (Lt)	Oran (%)	Miktar (Lt)	Oran (%)
Akdeniz	382.500	26,25%	355.050	5,61%
Doğu Anadolu	14.250	0,98%	113.060	1,79%
Ege Bölgesi	54.050	3,71%	621.320	9,82%
İç Anadolu	472.385	32,41%	2.743.434	43,36%
Karadeniz	299.800	20,57%	1.415.360	22,37%
Marmara	234.430	16,09%	1.079.370	17,06%
Toplam	1.457.415	100,00%	6.327.594	100,00%

7.3. Madde 7.1.1 ve 7.2.'de sayılan bilgilerin olağanüstü unsurlardan etkilenme durumu hakkında bilgi:

İhraççının faaliyetlerini önemli derecede etkileyebilecek hususlar şu şekilde sıralanabilir:

- İhale usullerinde yapılacak değişiklikler: Medikal bölümünde satışların önemli bir kısmı devlet hastanelerine ihale yöntemi ile yapılmaktadır. Kamu ihale yönetmeliğinde yapılabilecek plansız bir değişim İhraççının yeni ihale şartnamesine uyum sağlayıp sağlayamama riskini barındırmaktadır.
- Ekonomik krizin müşterileri ön görülden fazla etkilemesi: Ekonomik krizin derinleşmesi, müşterilerin öngörülen fazla etkilenmesi İhraççının satış ve karlılık hedeflerini olumsuz etkileyebilir.

7.4. İhraççının ticari faaliyetleri ve karlılığı açısından önemli olan patent, lisans, sınav-ticari, finansal vb. anlaşmalar ile İhraççının faaliyetlerinin ve finansal durumunun ne ölçüde bu anlaşmalara bağlı olduğuna ve da yeni üretim süreçlerine ilişkin özet bilgi:

Şirket'in ana faaliyet konusu aşı ve serum üretimidir. Hasılatının büyük bir kısmı bu iki ürünün üretim ve satışından elde etmektedir. Ürünlerin satışı Şirket adına tescil edilmiş ruhsat ve markalar ile yapılmaktadır.

ÖYAK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
 Nispetiye Mh. Nispetiye Bulvarı No: 78
 Blok: A Kat: 18 Sarıyer-İST/ Teli: 0212 314 12 00
 Faks: 0212 314 15 99 Mersis No: 0849 0034 000000034
 Büyük Mülkellefler V.D. 649 003 9604

TUĞY İLAC VE SERUM SANAYİ A.Ş.
 Beşiktaş Mh. Beşiktaş Bulvarı No: 10 Kat: 10/10 Beşiktaş/İST/ Teli: 0212 231 60 67 Faks: 0212 231 60 68
 Teli: 0212 231 60 67 Faks: 0212 231 60 68
 Teli: 0212 231 60 67 Faks: 0212 231 60 68
 Teli: 0212 231 60 67 Faks: 0212 231 60 68
 www.tugyilac.com.tr - info@tugyilac.com.tr

Şirket'in üreteceği aşı ve serumları öncesinde ruhsatlandırması gerekmektedir. Proje geliştirme ve ruhsatlandırma sürecini kısaca şöyle özetleyebiliriz;

İnceleme Süreçleri:

- Projenin Belirlenmesi

Geliştirilmesi düşünülen projenin belirlenmesi için bazı kriterlerin netleştirilmesi gerekmektedir. Öncelikle geliştirilecek olan ürünün yıllık satış rakamı/toplam Pazar payı ve ihracat satış rakamları ve müşteri talepleri doğrultusunda Quintiles and IMS Health gibi verilerinin doğruluğu teyit edilmiş ilgili veri tabanlarından ürün araştırmaları yapılır. Aynı zamanda ülkenin ihtiyacı, acil durum vs. gibi gerekçeler de göz önünde bulundurularak ihtiyaç halinde kamu ve halk sağlığı açısından öncelikli ürünlerin geliştirilmesi kapsamında molekül araştırması yapılır.

- Projenin Değerlendirilmesi

Belirlenen projenin hem analitik geliştirme hem de daha sonrasında yapılacak pilot ve ticari üretimler için gereklilikler belirlenir. Öncelikli olarak geliştirilecek olan projenin hammadde / yardımcı madde ve ambalaj malzemesinin tedariki için araştırmalar yapılır. Global pazarlarda ilgili malzemeler için gerekli araştırmalar yapılır. Kalite/uygunluk/fiyat/temin açısından değerlendirmeler yapılır. Bulunan malzemelerin kalite uygunluğu proje departmanı tarafından kontrol edilir ve uygunluk verilen üreticiler ile görüşmelere başlanır.

- Geliştirme çalışmaları için malzeme tedarik edilmesi

Proje departmanının sertifika üzerinde onayladığı malzemeler için yine aynı departmanın belirlediği miktarlar doğrultusunda numune tedariki yapılır.

- Numunelerin analiz edilmesi

Numune kapsamında tedarik edilen tüm malzemeler proje departmanına teslim edilir. Analitik kontroller sonrasında pilot ve ticari üretim denemeleri için sipariş sürecine başlanır. Geliştirme departmanı projede kullanılacak olan hammaddelerin analizleri için gerekli tayin yöntemini belirledikten sonra standart/reaktif/kolon/cihaz gerekliliklerini belirler. Sipariş ve tedarik süreci tamamlandıktan sonra ise hammaddelerin analitik tayini için gerekli çalışmalara başlanır ve validasyon süreci tamamlanmış olur.

Projede kullanılacak olan ambalaj malzemesi için de projeye uygunluğu açısından gerekli kontroller (dolum, üretim ekipmanına uygunluğu, ürün ile ilgili uyumluluğu vs.) yapılır. Uygunluğuna onay verdikten sonra pilot ve ticari üretimler için gerekli sipariş ve tedarik süreci başlamış olur.

- Ürün geliştirmesi ve gerekli çalışmalar

Proje kapsamında belirlenen ürünün hammadde/yardımcı madde ve ambalaj malzemesi ile ilgili gerekli kontroller ve validasyon süreçleri tamamlandıktan sonra ürün geliştirmek için gerekli çalışmalara başlanılır.

Belirlenen ürünün formülasyonunu referans ürüne göre formülasyon netleşir. Bunun için uluslararası kılavuzlar ve literatürler, muadil ürünler üzerinden formülasyon belirlenir. Formülasyonu belirlenen ürünler için deneme çalışmaları yapılarak en uygun üretim süreci belirlenir ve formülasyon çalışmalarına başlanılır. Formülasyon çalışmaları çerçevesinde ürünün prosesteki hassasiyeti (oksijene, ışığa vs.) belirlenir.

Aynı zamanda deneme formülasyonları üzerinden de tayin yöntemi belirlenir. Tayin yöntemleri üzerinden proje ürünün bitmiş ürün ve raf ömrü spesifikasyonları netleşir. Gerekli stress ve degradasyon çalışmaları yapılır. En uygun koşullar belirlenir.

ÖYAKYATIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
Nispetiye Mah. Nispetiye Caddesi No: 18 Kat: 18 Sarıyer - İstanbul / Türkiye
Tic. Sic. No: 270900 / Mersis No: 0649 0039 6040 0034
Büyük Mükellefler V.D. 649 003 9604

TURK QÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
Büyükdere Mah. Emirhan Caddesi No: 10 Kat: 10 Beşiktaş - İstanbul / Türkiye
Tic. Sic. No: 270900 / Mersis No: 0649 0039 6040 0034
Yatırım İşleri No: 845 004 0049
www.turkqc.com.tr - info@turkqc.com.tr

[Handwritten Signature]